

MALTA

QORTI CIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF

JOSEPH ZAMMIT MC KEON

Seduta tat-30 ta' Gunju, 2015

Rikors Numru. 793/2006

L-Avukat Dott. Renzo Porsella-Flores u l-Prokuratur Legali Victor Bugeja bhala kuraturi deputati sabiex jidhru ghall-assenti Goran Hegedus

kontra

Ir-Registratur tal-Qorti u Sandra Hegedus f' isimha proprju u bhala kuratrici "ad litem" tal-minuri Kresimer, Tomislav, u Alexia lkoll ahwa Hegedus ghal kull interess li jista` jkollha, u b`digriet moghti fit-8 ta` Mejju 2014 giet imsejha fil-kawza Dr Graziella Bezzina

Il-Qorti :

I. Preliminari

Rat ir-rikors prezentat fis-7 ta` Lulju 2006 li jaqra hekk :-

Illi fil-15 ta` Gunju 2006 inharget it-taxxa (hawn mehmuzza u markata Dok A) tad-drittijiet u spejjez fil-kawza fl-ismijiet Cit. Num. 1041/2003 RCP Sandra Hegedus pro et noe vs Dott. Renzo Porsella-Flores et noe, maqtugha minn din il-Qorti fit-30 ta` Novembru 2005 ;

Illi fost it-talbiet attrici f`dik il-kawza kien hemm ghax-xoljiment tal-komunjoni tal-akkwisti u l-qasma taghha f`zewg porzjonijiet ;

Illi kif jidher mill-atti tal-kawza, fosthom is-sentenza rrisulta li bhala komunjoni bejn il-konjugi Hegedus hemm il-fond matrimonjali u tliet vetturi ;

Illi mill-atti jidher ukoll li l-attrici dahlet f`konvenju ghall-bejgh tal-fond matrimonjali bil-prezz ta` mitt elf lira (Lm100,000) ;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi b`dankollu l-ammont intaxxat bhala dritt huwa ta` Lm 250 u Lm 83.33 rispettivament li ma jirrispekkjax il-valur likwidat kif ir-Registratur huwa marbut li jaghmel skont l-Ewwel Skeda, Tariffa E, Para. 20, 14 u 13 tal-Kap 12 jew disposizzjonjiet verjuri ;

Ghaldaqshekk l-esponenti jitolbu bir-rispett li din l-Onor. Qorti joghgobha thassar it-taxxa hawn mehmuzza mahruqa fil-kawza msemmija aktar qabel u tordna li minflokha tkun redatta u rilaxxata taxxa ohra mahduma kif imiss.

Rat id-dokumenti li kienu prezentati mar-rikors.

Rat ir-risposta li pprezenta d-Direttur, Qrati Civili u Tribunali fid-**19 ta` Dicembru 2013** li taqra hekk :-

1. *Illi din l-azzjoni hija monka in kwantu ma gietx diretta kontra kull min ghandu interess fit-taxxa skont il-ligi.*

2. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, it-taxxa kif redatta nhadmet b`mod korrett u skond il-ligi u l-prassi f`dawn il-kazijiet, b`dan illi f`kaz li dina l-Onorabbli Qorti joghgobha tvarja tali tassazzjoni, l-esponenti m`ghandux isofri ebda spejjez ta` tali azzjoni u/jew korrezzjoni.*

3. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-esponenti jsostni illi jekk hemm lok li t-taxxa ghandha tigi komputata mod iehor huwa m`ghandux jigi kkundannat ebda spejjez.*

4. *Salvi, jekk ikun il-kaz, eccezzjonijiet ulterjuri.*

Bl-ispejjez kollha kontra r-rikorrenti.

Rat illi sal-24 ta` Jannar 2014, din il-kawza kienet qeghda tinstema` minn din il-Qorti diversament presjeduta.

Rat l-ordni tal-Onor. Prim` Imhalled tal-24 ta` Jannar 2014 fejn din il-kawza giet assenjata sabiex tkompli tinstema` minn din il-Qorti kif presjeduta.

Rat il-verbal tal-udjenza tat-13 ta` Marzu 2014.

Rat in-nota li pprezenta r-Registratur Qrati Civili u Tribunali fl-14 ta` Marzu 2014.

Rat id-digriet li tat fit-8 ta` Mejju 2014 fejn laqghet it-talba tar-rikorrenti ghall-kjamata fil-kawza tal-Av. Dr. Graziella Bezzina.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat ir-risposta li pprezentat l-Av. Dr. Graziella Bezzina fil-21 ta' Mejju 2014 li tghid hekk :-

Illi b`referenza ghat-taxxa tal-ispejjez tal-kawza bin-numru ta` referenza 1041/2003 RCP, deciza mill-Onorabbli Qorti Civili (Sezzjoni tal-Familja) fit-30 ta` Novembru 2005, l-esponenti tirrileva d-drittijiet legali rizultanti minn tali taxxa huma gusti u ghalhekk tali taxxa ufficjali timmerita illi tigi kkonfermata. Illi jsegwi ghalhekk illi t-talba tar-rikorrenti ghandha tigi respinta bl-ispejjez kontra taghhom.

Illi fi kwalunkwe kaz u minghajr pregudizzju ghal dak rilevat, l-esponenti tiddikjara li m`ghadx ghandha access ghall-file relattiv tal-intimata Sandra Hegedus u dan minhabba t-trapass taz-zmien minn meta din l-azzjoni giet deciza, oltre tibdil fic-cirkostanzi tal-esponenti in kwantu m`ghadhiex socja fl-ufficju legali u kien jippatrocina lill-istess intimata Sandra Hegedus fil-proceduri ta` separazzjoni personali ndikati. Illi ghalhekk ser ikun difficli ghall-esponenti illi tivverifika dwar l-allegati fatti sollevati mir-rikorrenti fir-rikors taghhom. Illi ghalhekk l-esponenti ghandha tigi estromessa minn dawk il-proceduri u tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez.

Rat id-digriet li tat fis-seduta tat-22 ta' Mejju 2014 fejn laqghet it-talba tal-Av. Dr. Graziella Bezzina biex tipprezenta risposta ulterjuri.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat ir-risposta ulterjuri li pprezentat l-Av. Dr. Graziella Bezzina fis-**27 ta` Meju 2014** fejn eccepjet illi *t-talba tar-rikorrenti hija fi kwalunkwe kaz preskritta ai termini tal-Artikolu 2149(c) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta` Malta.*

Semghet ix-xiehda ta` Emanuel Sciriha, Direttur Qrati Civili u Tribunali, fl-udjenza tas-6 ta` Ottubru 2014 u rat id-dokument li pprezenta.

Rat id-digriet li tat fit-3 ta` Novembru 2014 fejn laqghet it-talba tar-rikorrenti sabiex jigi allegat il-process tal-kawza fl-ismijiet *Sandra Hegedus pro et noe vs Dr Renzo Porsella Flores et noe (Citaz Nru 1041/03 RCP)* deciza fit-30 ta` Novembru 2005.

Rat l-atti tal-process allegat.

Semghet ix-xhieda ta` Cora Azzopardi fl-udjenza tal-24 ta` Novembru 2014 u rat id-dokumenti li pprezentat.

Semghet mill-gdid lix-xhud Emanuel Sciriha fl-udjenza tat-12 ta` Frar 2015.

Rat illi l-gbir tal-provi kien konkluz fl-istess udjenza.

Semghet is-sottomissjonijiet tal-ahhar fl-udjenza tas-16 ta` Marzu 2015.

Rat id-digriet li tat fl-istess udjenza fejn halliet il-kawza ghas-sentenza ghal-lum.

Rat l-atti l-ohra tal-kawza.

II. Sintesi tal-provi

Emanuel Scriha – **Direttur Qrati Civili u Tribunali** – xehed illi huwa ha vizjoni ta` l-kalkoli li saru biex tinhadem it-taxxa. Ipprezenta d-dokument fejn hemm id-dettalji tat-tassazzjoni. Xehed illi meta jissemmew flus jew assi ohra waqt il-gbir tal-provi, id-dritt ma jinhadimx fuq il-figuri li jissemmew. Fil-kaz tal-lum it-taxxa nhadmet fuq punt ta` dritt mhux *ad valorem*. Jirrizulta nfatti li d-Deputat Registratur Cora Azzopardi ma kellhiex valur stabbilit ; ghalhekk kitbet lill-partijiet u/jew l-avukati taghhom izda ma kellhiex twegiba. Billi twegiba ma kienx hemm, it-taxxa inhadmet abbazi ta` punt ta` dritt. Sar hekk anke ghaliex skond it-tariffa li taghmel parti mill-Kap 12 jekk il-valur ma jkunx cert jew ikun likwidu, il-kawza ghandha tigi ntaxxata fuq punt ta` dritt, u normalment jizdied ammont bhala penali fir-registru. Anke d-dritt tal-avukat jinhadem fuq punt ta` dritt. Skond ix-xhud, fil-kaz in ezami, il-valur ma kienx car billi rrizultaw hwejjeg li taghhom ma kienx irrizulta valur.

Fil-**kontroezami**, id-Direttur spjega fil-kaz in kwistjoni kien hemm il-valur tad-dar biss. Ma kienx hemm il-valur tal-karozzi li kienu assenjati skond is-sentenza. Ma setghet issir taxxa fuq dawk il-valuri biss li b`xi mod kienu

Kopja Informali ta' Sentenza

jirrizultaw, ghaliex ir-Registru kien isib ruhu rinfaccjat b`azzjoni ta` ritassa fuq il-valuri l-oħra mhux likwidati. Fil-kaz li anke parti wahda twiegeb għall-ittra, u wahedha tindika valur, il-prassi hija li terga` tintbagħat ittra lill-parti jew partijiet li ma jkunux wiegħbu sabiex tingħata l-opportunita` li tirreagixxi għall-valur li jkun gie indikat mill-parti li tkun wiegħbet. Jekk anke f`dan il-kaz, jerga` ma jkunx hemm risposta, allura t-taxxa tinhadem fuq il-valur li jkun indikat mill-parti li tkun wiegħbet. Sostna li fil-kawza tal-lum ma wiegħeb hadd u għaldaqstant inhadmet it-taxxa fuq punt ta` dritt.

Sar **riezami** tax-xhud. Stqarr ix-xhud illi meta issir it-taxxa, trid tigi komputata fuq l-oghla valur bejn l-attiv u l-passiv ; infatti ma jsirx l-għadd tat-tnejn. Fl-atti tal-kawza de qua, l-unika fatt li rrizulta kien konvenju li jghid li d-dar kienet tiswa` Lm 100,000, u kien dikjarat dejn ta` Lm 50,000. Fil-kaz parti biss kien hemm determinata. Ladarba taxxa toħrog fuq valur determinat totali mhux parzjali, it-taxxa kellha tinhadem fuq punt ta` dritt. Mistoqsi jafx li a fol 188 tal-atti tal-kawza de qua, irrizulta li l-attrici kienet sostniet dwar il-karozzi li wahda minnhom ingħatat lura lill-venditur, oħra giet scrapped, u l-oħra ma tafx x` sar minnha, ix-xhud baqa` jinsisti li skond is-sentenza dawk il-karozzi gew assenjati, u għalhekk kien hemm bzonn tal-valur tagħhom.

Cora Azzopardi – **Deputat Registratur** – xehdet li hija kienet il-persuna li ntaxxat il-kawza in kwistjoni. It-taxxa kienet ibbazata fuq punt ta` dritt biss. Taf li fl-atti tal-kawza de qua kien hemm konvenju a fol 170 li permezz tiegħu l-attrici kienet obligat ruhha li tbiegħ id-dar taz-zwieg għall-prezz ta` Lm 100,000. Taf ukoll li kien hemm nota fejn il-konvenuti nomine kienu għamli riferenza għal dan il-konvenju. Cio` nonostante l-istruzzjonijiet li dejjem kellha kienu fis-sens li meta ma jkunx hemm valur shih kjament determinat, tintbagħat ittra, li kopja tagħha tinsab fuq wara tal-process, fejn l-avukati u l-partijiet jigu nformati li jonqos valur. Fil-kaz tal-lum, l-ittra intbagħtet lill-partijiet koncernati. Fis-sentenza kien riferenza għal assi u djun. Fl-ittra li ntbagħtet kien hemm terminu. Billi ma dahlet l-ebda nota mill-partijiet li tindika valur, it-taxxa nhadmet fuq punt ta` dritt kif kien dikjarat fl-ittra. Qalet illi d-djun kienu kbar izda ma kellhomx valur determinat.

Kopja Informali ta' Sentenza

Fil-**kontroezami**, Cora Azzopardi xehdet illi ma rrizultax valur car peress illi mhux il-valur biss tad-dar kellu jirrizulta izda maghha kellhom jitqiesu assi ohra li ma kellhomx valur ; dan apparti l-kwistjoni tad-djun. Inoltre fis-sentenza stess ma kienx indikat ammont li fuqu setghet tinhadem it-taxxa. Ipprecizat illi fl-ittra nghata zmien ta` hmistax-il gurnata lill-partijiet. Min-naha taghha, hija halliet xahar. Meta ghadda anke x-xahar u baqa` ma sar xejn ghamlet it-taxxa fuq punt ta` dritt. Kif issem mew id-djun dawn ma kienux cari stante li mhux kollox kien indikat ; per konsegwenza ma setghetx tohrog valur matematikament. Ghalkemm irrizulta li kien hemm overdraft ta` madwar Lm 46,000 kien hemm ukoll djun ohra li ma kienux kwantifikati.

III. Dezerzjoni

Waqt it-trattazzjoni tar-rikors, sar l-argument illi r-rikors kien prezentat fl-2006 izda n-notifiki saru fl-2014. Ghalhekk issemmiet id-dezerzjoni skond l-**Art 963 tal-Kap 12**.

L-Art 963 tal-Kap 12 hija disposizzjoni ta` ordni pubblika hekk kif irriteniet din il-Qorti fil-provvediment taghha tal-5 ta` Jannar 2015 fil-kawza "**Avukat Dottor Nicolai Vella Falzon noe vs Car One Europe Limited et**"

Ghalhekk ghalkemm hadd mill-intimati ma pprezenta eccezzjoni *ad hoc*, kwistjoni ta` dezerzjoni hija sollevabbli anke mill-Qorti stess *ex officio* (ara s-sentenza ta` din il-Qorti – **PA/FS** – tal-21 ta` Marzu 2012 fil-kawza "**Scerri Montaldo pro et noe vs Kuraturi Deputati**")

Kopja Informali ta' Sentenza

Is-sanzjoni tad-dezerzjoni hija radikali hafna. Fis-sentenza taghha tal-15 ta' April 2013 fil-kawza "**Zammit noe vs Almeco Limited**" din il-Qorti (**PA/JRM**) qalet hekk :-

"Illi l-istitut tad-dezerzjoni huwa mahsub biex jippenalizza lil dak l-attur (jew appellant) li ma jkunx qiegħed imexxi bil-ghaqal il-procedura mibdija minnu, izda mhux mahsub la biex jorbot idejn il-Qorti fl-appuntament tal-kawzi u lanqas biex isawwat lill-attur (jew appellant, skond il-kaz) minhabba htigijiet amministrativi tal-Qorti (Ara P.A. GCD 5.11.1999 fil-kawza fl-ismijiet Dr. T. Azzopardi vs V. Aquilina et ...

Illi l-Qorti tifhem ukoll li s-sanzjoni tad-dezerzjoni hija wahda radikali tal-process u trid tithaddem biss u safejn ikunu jghoddu c-cirkostanzi li tahtha jmisshom japplikaw."

L-Art 963 tal-Kap 12 jaqra :-

(1) ... *il-procedura bil-miktub, f`kull kawza, għandha tigi magħluqa, fil-qorti tal-ewwel grad, fiz-zmien perentorju ta` sitt xhur, u, fil-qorti fi grad ta` appell, fiz-zmien perentorju ta` sena.*

(2) *Fil-qorti tal-ewwel grad, iz-zmien jibda għaddej minn dak in-nhar tal-prezentata tar-rikors guramentat, u, fil-qorti fi grad ta` appell, minn dak in-nhar tal-prezentata tar-rikors tal-appell għat-thassir jew tibdil tas-sentenza appellata.*

(3) *Jekk, ukoll jekk ikunu għaddew iz-zminijiet perentorji msemmijin fis-subartikolu (1), jinsab li l-proceduri bil-miktub f`kawza m`humieq magħluqa, il-qorti għandha għal darba wahda biss tagħti dawk l-ordnijiet li jidhrilha xierqa sabieq l-istess proceduri jingħalqu kemm jista` jkun malajr u sabieq jigi evitat illi l-kawza tmur dezerta minhabba f`xi nuqqas ta` notifika jew minhabba f`xi nuqqas ta` twettiq ta` xi procedura jew formalità.*

(3A) *Id-dezerzjoni ta` kawza ghandha tigi dikjarata b`digriet moghti fil-qorti bil-miftuh jekk, wara li jkunu nghataw l-ordnijiet imsemmijin fis-subartikolu (3), il-proceduri bil-miktub jibqghu ma jinghalqux.*

(4) *B`dak kollu li hu migjub fis-subartikolu (3), il-proceduri bil-miktub ghandhom jitqiesu maghluqa kemm-il darba l-parti, li ma tkunx giet innotifikata b`att mehtieg ghall-eghluq tal-process, tidher waqt is-smigh tal-kawza u ma taghtix l-eccezzjoni li lproceduri bil-miktub ma gewx maghluqa u tghaddi jew xjentement thalli lil haddiehor jghaddi ghal atti ohra bla ma taghti dik leccezzjoni.*

(5) *Bla hsara tad-disposizzjonijiet tal-artikolu 732(2), kawza, li l-proceduri bil-miktub taghha ma jigux maghluqa, minkejja lordnijiet moghtija mill-Qorti skont is-subartikolu (3), fiz-zmien hawn fuq imsemmi:*

(a) *meta l-kawza tkun quddiem qorti tal-ewwel grad, din ghandha titqies bhala kawza li tkun tqeghdet fuq illista ta` kawzi ghas-smigh u li sussegwentement b`ordni tal-qorti, tkun thalliet ghal data mhux specificata, u d-disposizzjonijiet tal-artikoli 964 sa 967 ghandhom ikunu japplikaw ghalha ; u*

(b) *meta l-kawza tkun quddiem qorti tat-tieni grad, din ghandha titqies bhala kawza dezerta.*

(6) *Bid-dezerzjoni ta` kawza fil-qorti tal-ewwel grad ilprocediment jispicca izda ma jispicax il-jedd ghall-azzjoni. Fil-qorti fi grad ta` appell, bid-dezerzjoni jispicca l-appell, u ssentenza appellata ssir gudikat.*

Dan tal-lum huwa procediment ghal ritassa, mhux procediment istitwit b`rikors guramentat.

Il-Qorti tinnota li ghad illi r-rikorrenti ntavolaw il-proceduri odjerni fl-2006, kien biss fil-21 ta` Marzu 2014 li giet notifikata Sandra Hegdegus li baqghet kontumaci.

Issa fl-istadju tas-sottomissjonijiet finali kien rilevat illi hemm lok ghad-dezerzjoni skond l-Art 963 tal-Kap 12 minhabba t-trapass tas-sitt xhur.

Il-Qorti tinnota li skond l-Art 963(2) tal-Kap 12, fl-istadju tal-ewwel grad, *“iz-zmien jibda ghaddej minn dak in-nhar tal-prezentata tar-**rikors guramentat**”*. (enfasi u sottolinar tal-qorti).

Fid-decizjoni li tat fit-12 ta` Jannar 2014 fil-kawza **“Citadel Insurance p.l.c. vs Mizzi”**, il-Qorti tal-Magistrati (Malta) (**FD**) qalet illi meta l-legislatur kien qieghed jipprovdi ghal dezerzjoni tal-kawzi, huwa kien qieghed jirreferi ghal dawk il-kawzi quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Civili li kienu jinbdew b`citazzjoni, u wara l-emendi tal-2005, bir-rikors guramentat. Ghalhekk id-dezerzjoni kontemplata bl-Art 963 tal-Kap 12 ma tghoddx ghal kawzi istitwiti quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta).

Din il-Qorti tikkondividi din il-linja ta` hsieb, u teskludi li fi procediment ta` x-xorta ta` dak tal-lum, tista` tigi sollevata d-dezerzjoni, billi l-Art 963 tal-Kap 12 mhuwiex applikabbli ghal dan l-ghamla ta` procediment.

IV. Preskrizzjoni

Fir-risposta ulterjuri taghha, l-Av. Dr. Graziella Bezzina tat l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni skond l-**Art 2149(c) tal-Kap 16**.

Id-disposizzjoni taqra hekk :-

L-azzjonijiet hawn taht imsemmija jaqghu bi preskrizzjoni bl-eghluq ta` sentejn ... (c) l-azzjonijiet tal-avukati, prokuraturi legali, nutara, arkitetti u inginieri civili, u persuni ohra li jezercitaw professjonijiet jew arti liberali ohra, ghad-drittijiet taghhom u ghall-ispejjez li jkunu ghamlu.

Il-procediment tal-lum ma jinkwardax ruhu fl-ambitu ta` din id-disposizzjoni stante li din tal-lum mhijiex kawza fejn qed jintalab hlas, izda hija kawza ghal ritassa. Mhuwiex dan tal-lum kaz fejn avukat jew prokuratur legali qed jitlob il-hlas tad-drittijiet tieghu u/jew tal-ispejjez li jkun ghamel.

Ghalhekk qeghda tichad l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni skond l-Art 2149(c) tal-Kap 16.

V. Mertu

Fis-sentenza li tat fit-18 ta` Frar 2010 fil-kawza "**Gatt et Libreri et**" din il-Qorti (**PA/JRM**) irrilevat hekk :-

Kopja Informali ta' Sentenza

“ ... Illi ghal dak li jirrigwarda l-aspetti ta` dritt marbutin mal-kaz, jibda biex jinghad li l-hsieb wara dispozizzjonijiet tal-artikolu 64 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta` Malta huwa dak li jirregola wahda mill-funzjonijiet ewlenin tal-ufficjali ezekuttivi tal-Qorti u li jhares il-jeddijiet ta` min jintlaqat hazin b`dawk il-funzjonijiet. Fil-kaz mahsub fl-artikolu 64, il-liāi tqis il-funzjoni tal-hrug ta` taxxi ta` spejjez u drittijiet gudizzjarji li, f`ghajnejn il-ligi, jikkostitwixxu titolu ezekuttiv. Minhabba li l-hruā ta` dawk it-taxxi jikkonsisti f`ghamil amministrativ li, minbarra li jimxi fuq atti tal-Qorti, jimplika fih ukoll certu gudizzju jew diskrezzjoni tar-Registratur, huwa xieraq li jinghata r-rimedju lil min ihoss li dak il-gudizzju jew diskrezzjoni ma jkun saru kif imiss ;

Illi huwa f`dan id-dawl li jrid jitqies ukoll li r-raguni biex wiehed jattakka l-hrug ta` taxxa trid tkun wahda serja u mhux mibnija biss fuq nuqqas ta` qbil tal-persuna milquta. Huwa ghalhekk ukoll li l-ligi taghti zmien perentorju ta` xahar li fih taxxa bhal dik tista` tkun attakkata. Bhalma jigri fil-kaz ta` sentenzi tal-qrati jew titoli ezekuttivi ohrajn, huwa mehtieg li tinholoq ic-certezza u li tali certezza ma tkunx tiddependi mill-kapricc fieragh tal-parti milquta jew minn tul indeterminat ta` zmien li jaf ikun ta` hsara akbar, l-aktar meta wiehed ikun irid jezegwixxi titolu bhal dak ;

Illi ghalhekk, il-procedura mahsuba biex wiehed jattakka taxxa gudizzjarja ghandha titqies bhala wahda specjali li tirnexxi biss fejn u jekk kemm-il darba jintwera li jkun hemm ic-cirkostanzi xierqa li jwasslu lill-Qorti biex tordna lir-Registratur jerga` jwettaq sewwa l-funzjoni tieghu.

Ghall-kuntrarju ta` sentenza jew degriet, it-taxxa tal-ispejjez āudizzjarji m`hijiex att tal-Qorti, imma att tar- Registratur. Bhala tali, l-azzjoni mahsuba biex tattakka taxxa bhal dik tista` titqies bhala wahda ta` stharrig gudizzjarju fejn il-Qorti tgharbel il-kriterji mhaddma mir-Registratur u tqishom fid-dawl tal-ligi fis-sehh bla ma tghaddi hi biex twettaq dik il-funzjoni. Huwa ghalhekk li f`kaz fejn parti jsehhilha turi ragunijiet tajba biex twaqqā` taxxa gudizzjarja mahruga mir-Registratur, il-Qorti taghti ordni lill-istess Registratur biex jaghmel dik it-taxxa mill-gdid ...”

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-vertenza tal-lum hija dwar jekk bil-valuri li kienu ndikati fl-atti tal-kawza *Sandra Hegedus pro et noe vs Dr Renzo Porsella Flores et noe (Citaz Nru 1041/03 RCP)* deciza fit-30 ta` Novembru 2005 kienx hemm lok illi t-taxxa tinhadem fuq dawk il-valur inkella fuq punt ta` dritt.

Minn ezami tal-atti tal-kawza fuq riferita, jirrizulta li kien hemm konvenju b`valur indikat fl-ammont ta` Lm 100,000. Kien hemm ukoll indikati xi ammonti ta` djun li kienu dovuti. Ma rrizultax li kien hemm indikat l-valur tal-karozzi li skond is-sentenza kienu assenjati lill-konvenut.

Il-Qorti tara li ghalkemm irrizultaw xi valuri, irrizulta wkoll dubju dwar l-assjem u dwar il-valuri kollha b`mod shih.

Kien ghalhekk li d-Deputat Registratur ghamlet sewwa li baghtet l-ittra fejn talbet il-valur, u fin-nuqqas ta` tali indikazzjoni mill-partijiet, tahdem it-taxxa fuq punt ta` dritt.

Intant fl-istanza tal-lum hadd mill-partijiet u/jew difensuri interessanti ma gab l-iskuzanti li ma kienx ircieva l-ittra tad-Deputat Registratur.

Ikkostatat dan irrizulta li hadd mill-interessati ma wiegeb lid-Deputat Registratur billi ndika l-valur li talbet. Fl-assenza ta` indikazzjoni mill-interessati, id-Deputat Registratur hadmet it-taxxa kif tghid il-ligi li kellha taghmel f`kazi ta` din ix-xorta. Il-fatt li ntbaghtet l-ittra b` talba ghal valur hija fiha nfisha prova li d-Deputat Registratur ma kellhiex fil-pussess taghha taghha. L-interessati nkluz ir-rikorrenti setghu jikkjarifikaw il-posizzjoni taghhom izda ma ghamlu xejn. Ghalhekk ir-rikorrenti ma jistghux bl-istanza tal-lum jispostaw l-inadempjenza taghhom fuq ir-Registratur tal-Qrati abbazi

Kopja Informali ta' Sentenza

tal-pretest li dan ma tax kaz li fl-atti kienu jirrizultaw valuri li seta` qaghad fuqhom, u li fuq dawk seta` hareg it-taxxa, minflok mar ghal taxxa fuq punt ta` dritt. Lanqas ma huwa argument fondat li r-rikorrenti jsostnu li huma bhala kuraturi ma kienux fil-posizzjoni li jaghtu valur. Ir-rikorrenti kellhom il-fakolta` li l-argumenti kollha li gabu fl-istanza tal-lum iressquhom fit-terminu indikat fl-ittra tad-Deputat Registratur ; izda dan ma sarx. Hija l-fehma konsiderata ta` din il-Qorti illi t-taxxa in kwistjoni inhadmet tajjeb u kif trid il-ligi, ma hemmx lok ghar-revizjoni taghha, u ghalhekk l-istanza tar-rikorrenti qeghda tkun respinta.

Provvediment

Ghar-ragunijiet kollha premissi, il-Qorti qeghda taqta` u tiddeciedi dan il-procediment billi :-

Tilqa` d-difiza li ressaq l-intimat Registratur tal-Qorti kontra t-talba tar-rikorrenti.

Tichad l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni skond l-Art 2149(c) tal-Kap 16 li gabet il-kjamata fil-kawza.

Tilqa` d-difiza fil-mertu li ressqet il-kjamata fil-kawza kontra t-talba tar-rikorrenti.

Tichad it-talba tar-rikorrenti.

Tordna lir-rikorrenti sabiex ihallsu l-ispejjez kollha ta` dan il-procediment, hlief ghall-ispejjez li huma relatati mal-eccezzjoni tal-preskrizzjoni, spejjez dawn li ghandhom jithallsu mill-kjamata fil-kawza.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----